

i.remissvar@regeringskansliet.se
annelie.mannertorn@regeringskansliet.se

Remiss Promemoria om förslag till ändring i Förordning (2018:1118) om körkortslån avseende utvidgning av målgruppen för körkortslånet

(diarienummer: I2021/01213)

Det är positivt att Sveriges Trafikutbildares Riksförbund, STR, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat förslag.

STR har följande kommentarer:

Sammanfattning

STR tillstyrker förslaget och har inga åsikter kring målgrupps val och motiven till detta. Angående målgruppsvalet för lånet vill dock STR i sammanhanget även påminna om att det finns en stor efterfrågan på yrkesförare och att det vore klokt att utreda möjligheten att införa CSN-finansiering även för yrkesförarutbildning.

STR anser generellt, vilket framförts i tidigare remissvar kring CSN och kring utvecklingen av förarutbildningssystemet i allmänhet, att det är klokt att staten främjar körkortstagandet i samhället. Trafikkunskaper och körkortsinnehav är viktigt för såväl individens, som samhällets, utveckling. Det skapar även viktiga förutsättningar för integration.

Kommentarer

Redan 1996, då riksdagen beslutade om att införa 25% moms på körkortsutbildningen, vilket innebar en kostnadsökning å 20% då det infördes 1/1, 1997, föreslog STR att utbildningen skulle bli berättigad för CSN-lån som en kompensation och ett underlättande för unga människor att skaffa sig körkort.

Mot bakgrund av det nuvarande förarutbildningssystemets bristande effektivitet, vilket utvecklingen av godkännanderesultatet är det tydligaste tecknet på, innebär utvidgningen av CSN-lån för körkort att det blir extra angeläget att modernisera och effektivisera utbildningssystemet med fokus på lärande och utbildning, och minskat fokus på prov. Dessutom stärker den även behovet av att beivra den illegala utbildningsverksamheten samt provbedrägerier som förekommer mot vilka Transportstyrelsen föreslagit en rad åtgärder mot i en rapport från september 2020 på regeringens uppdrag.

Det är positivt att lånet endast är knutet till utbildare vilka bedriver tillståndspliktig förarutbildning. STR stöttar således fullt ut att enligt 12 § förordningen om körkortslån, lånet enbart betalas ut till den som är inskriven i trafikskola och därmed

har körkortstillstånd. Dock har det, vad STR erfar, inte gått att begränsa det befintliga CSN-lånet till ett det endast går att använda till ett visst antal förarprov, utan i praktiken finns ingen begränsning och i teorin kan hela lånebeloppet användas för prov. Detta menar STR fortfarande, sänder fel signaler, även om det inte verkar vara något större problem i praktiken, vore det olyckligt om möjligheten kvarstår även för den föreslagna, utvidgade, målgruppen.

I sammanhanget vill STR även påminna om vikten av planering och att detta åligger såväl utbildare om elev. STR föreslog i remissvar till *Remiss från CSN om nya föreskrifter om körkortslån (CSN dnr 2018-119-4893)* samt *Departementspromemorian Körkortslån (A2017/01458/A)*, att det tidigt, dvs. inom ramen för den första utbetalningen av 5 000 kr, borde krävas någon form av obligatorisk kontrollfunktion för trafikskolor där man som utbildare skulle åläggas att göra en individuell utbildningsplan med en första estimering av utbildningens beräknade omfattning. Denna synpunkt hörsammades inte i förordningen och föreskrifterna. STR verkar dock för att alla organisationens medlemmar strävar mot att på ett så tidigt stadium som möjligt, utarbetar en tydlig tids- och kostnadsplan för kunderna. En tydlig plan för tid och kostnader vilket STR förespråkat är viktigt oavsett om en utbildare gör bedömningen att lånesumman räcker eller inte räcker och kunden får ta beslut om hur resterande kostnader ska finansieras. Detta gäller oavsett målgrupp. En tydlig plan borgar också för att processen präglas av disciplin, målmedvetenhet och samarbete mellan elev, lärare och privat handledare. Men om körkortskandidaten inte har möjlighet att övningsköra privat och/eller inte har någon tidigare kompetens och erfarenhet av personbilskörning, eller i praktiken kanske inte har någon direkt erfarenhet av fordonstrafik överhuvudtaget, räcker sannolikt inte det maximala lånebeloppet 15 000 kr oavsett hur effektivt processen bedrivs. Lånet kommer att fungera som delfinansiering för en del, full finansiering för en del och en del kommer förmodligen även att avbryta processen.

I det här sammanhanget kan det återigen vara värt att reflektera kring benämningen *Körkortslån*. Det finns en risk att man som körkortskandidat väljer att utifrån lånets benämning, tolka det som att "lånet räcker till körkort", dvs. att beloppet ska vara anpassat att man normalt klarar av att ta ett körkort för denna summa. Detta baserar vi på erfarenheter från STR:s reklamationsnämnd - det är viktigt hur olika tjänster benämns då detta skapar utgångspunkten för de förväntningar som målgruppen har. Speciellt för grupper med språksvårigheter respektive inlärningsvårigheter föreligger en stor risk att den maximala lånesumman 15 000 kr inte räcker. Det vore möjligen mer adekvat att benämna lånet *Förarutbildningslån*, då det är ett lån som är öronmärkt för förarutbildning, vilket i slutändan syftar till att leda till ett körkort.

Landskrona den 1 juni, 2021

Med vänlig hälsning
SVERIGES TRAFIKUTBILDARES RIKSFÖRBUND

A handwritten signature in blue ink, reading "Benny Gunnarsson". The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke at the end.

Benny Gunnarsson
T.f. förbundsordförande